

Enkele losse gegevens uit het gelijknamige boek door advocaat Albert de l'Arbre, Licentiaat in Politeke en Maatschappelijke Wetenschappen, *archivist der Stad Geraardsbergen*

door Marc Punnewaert.

Het Sackdraegerschap te Geeraardsbergen 1662-1887

Inderdaad, dit bestond te Geraardsbergen, een "reglement" opgemaakt tijdens "eener vergadering van Edeelen en Notabelen" op 29 december 1663.

De sackdraegers vormden eigenlijk geen gilde. Zij hadden noch patroon, noch Gilde-Kamer, maar de eed moest afgelegd worden voor de "medemaeten en confreren".

Het was een wettelijk afgesloten ambacht, en wie aan sackdraegen deed mocht geen andere arbeid verrichten. Het sackdraegen was in feite geregeld met het oog op het openbaar nut. Zij vervulden immers op de markt een niet te versmaden dienst.

Zij moesten wachten op een aangeduide standplaats op de markt, zoals ten dien tijde de koetsiers. Zij moesten zich tweemaal daags vertonen aan hun deken en mochten het door hem aangeduide werk niet weigeren. Tevens moesten zij dienst doen als "pompier" en het "visiteren van schauwen". De te betalen prijs was vooraf vastgesteld door de Burgemeester en Schepenen.

Tevens bestonden "reglementen" om dit alles in goede banen te houden; o.a. indien de "sackdraeger bedranckt" zich naar zijn werk zou begeven, kon de deken, zonder "de minste contradictie" hem geen loon uitbetalen. Bovendien mochten zij geen "braendende tobacspijpe" in de mond hebben. Zij mochten niet "insulteren ofte injureren", dus geen verwijten maken of vloeken; vermelde uitspraken: "vloecken ofte sweiren bij sacre-dieu, mordieu, ofte blixem" waren verboden. Dergelijke, en andere inbreuken werden zeer streng beboet wanneer zij voorvielen op een maandag.

Tevens dienden de sackdraegers, als er brand was, gereed te staan om de "brandspuyten ofte buyse daer staande onder het stadhuyse ter brandplaetse te beweghen en de selve te vullen met water".

Er was voor de "candidaat-sackdraeger" een "exaam", hij moest een zware zak dragen van beneden de Denderstraat tot in de Kloosterstraat aan het huis van M. De Cock, circa 300 meter met terugkeer naar de vertrekplaats. "Gelukte" de proef, dan zond de deken een bewijs van bekwaamheid en goed gedrag aan het schepencollege, welke dan over de aanvraag besliste.

Niemand anders dan de erkende sackdraegers mocht laden noch lossen. Het volgende gebeurde: Een landbouwer kwam met een wagen vol zakken bij bakker Van Lul op de markt, en begon zelf de lossing. Het werk was bijna verricht toen twee sackdraegers afkwamen. Zij droegen nog twee of drie zakken, vroegen en bekwamen het loon als hadden zij de volledige wagen gelost.

De deken ontving het geld, hij ontving hetzelfde deel als het werkend lid, en de "onpasse centen" gingen in een beurs. Dit geld diende voor het goedmaken als er een ongeluk gebeurde aan de koopwaren of ging naar de "Reuzens".

De "Reuzens" die de "Processie of Ommegang van Plaisance" opluisterden werden gedragen door de sackdraegers. Zij ontvingen van stadswege 25 frank. Tijdens de Reuzenwandeling gingen zij met "eene bus" rond. Daarna kwamen ze samen in 't Kelderken voor het "uittellen" van de ontvangsten.

Bij de dood van deken Willems in 1887, na een bestaan van 225 jaar, zou het "sackdraegen" opgedoekt worden.